

ΡΕΠΟΡΤΑΖ

Σε στρατηγικούς πολώνες ανάπτυξης και διασύνδεσης της Ελλάδας με τα Βαλκάνια και την Κεντρική Ευρώπη αναδεικνύονται τα λιμάνια της Θεσσαλονίκης, της Αλεξανδρούπολης και της Καβάλας, αξιοποιώντας γεωγραφικά, οικονομικά και γεωπολιτικά πλεονεκτήματά.

Με επενδύσεις εκατοντάδων εκατομμυρίων ευρώ, έργα εκσυγχρονισμού υποδομών, «πράσινες» δράσεις και ενίσχυση της διασυνδεσιμότητας μέσω Διακρατικών Δικτύων, οι τρεις κυπρί λιμένες εξελίσσονται σε διεθνείς κόμβους εμπορίου, ενέργειας, τουρισμού και logistics.

Από την επέκταση του Προβλήτα 6 στη Θεσσαλονίκη και την αποσυμπίεση του «Φίλιππος Β» στην Καβάλα, μέχρι την αναβάθμιση του λιμανιού της Αλεξανδρούπολης και την πράσινη μετάβαση της Ηγουμενίτσας, η νέα γενιά επενδύσεων αναμένεται να μεταμορφώσει τον χάρτη των θαλάσσιων μεταφορών στη Βόρεια Ελλάδα.

Χάρη στη θέση τους στο Βόρειο άκρο του Αιγαίου, βρίσκονται σε άμεση γειτνίαση με τα σύνορα Βουλγαρίας, Βόρειας Μακεδονίας και Τουρκίας, ενώ συνδέονται με τους βασικούς οδικούς και σιδηρο-

δρομικούς διαδρόμους που οδηγούν στη Μεσόγειο Θάλασσα και στις αγορές της Κεντρικής Ευρώπης.

Η έναρξή τους στα Διευρωπαϊκά Δίκτυα Μεταφορών (TEN-T) και στον διάδρομο Orient/East-Med ενισχύει τη συνδεσιμότητα, μειώνοντας τον χρόνο μεταφοράς εμπορευμάτων από την Ασία προς την Ευρωπαϊκή Ένωση. Παράλληλα, λειτουργούν ως διαμετακομιστικά κέντρα για χώρες χωρίς θαλάσσια πρόσβαση, όπως η Σερβία.

Παύτερη σημασία έχει η Αλεξανδρούπολη, που εξελίσσεται σε ενεργειακό και στρατιωτικό κόμβο του ΝΑΤΟ, προσφέροντας εναλλακτικές οδούς μεταφορών σε περιόδους γεωπολιτικών κρίσεων.

Ρεκόρ εσόδων και «πράσινα» έργα στην Ηγουμενίτσα

Το λιμάνι της Ηγουμενίτσας προσηγορεύει και στον τομέα τις βιώσιμης ανάπτυξης, στοχεύοντας σε μείωση ρύπων άνω του 50% έως το 2030. Έχουν ήδη εγκατασταθεί φωτοβολταϊκά ισχύος 1,5 MWp, LED φωτισμός, αντλίες θερμότητας και ταχυφορτιστές ηλεκτρικών οχημάτων, ενώ προχωρά η αντικατάσταση του στόλου με υβριδικά/ηλεκτρικά

οχήματα. Εντός του 2025 αναμένεται η λειτουργία νέων τερματικών σταθμών, η ενίσχυση των υποδομών ασφαλείας και η αναβάθμιση των καταργιών τουριστικών οχημάτων, καθιστώντας την Ηγουμενίτσα έναν από τους πιο σύγχρονους και φιλικούς προς το περιβάλλον λιμένες της Μεσογείου. Το 2024 ο λιμένας κατέγραψε σημαντική βελτίωση στα οικονομικά του μεγέθη, καθώς τα έσοδα από συμβάσεις με πελάτες ανήλθαν σε 7,93 εκατ. ευρώ, αυξημένα από τα 7,13 εκατ. ευρώ το 2023. Στο μετξέ, το υπαληγείο Υποδομών και Μεταφορών ανακοίνωσε την πρόθεσή του να χρηματοδοτήσει το έργο της κυκλοφοριακής σύνδεσης του λιμανιού της Ηγουμενίτσας, ενισχύοντας τη λειτουργικότητα και την προσβασιμότητα του στρατηγικού αυτού κόμβου.

Στο πλαίσιο αυτό, καλείται η ΕΥΔΕ ΚΣΣΥ να υποβάλει προτάσεις πράξεων, ώστε να ενταχθούν και να χρηματοδοτηθούν μέσω του Ταμείου Πολιτικής Συννοχής/Προγράμματος Πολιτικής Συννοχής (ΤΠΑ/ΠΠΑ).

Π διαθέσιμη δημόσια δαπάνη ανέρχεται σε 1.082.130,27 ευρώ, ποσό που θα καλύψει τις απαιτούμενες παρεμβάσεις για την ασφαλή και ταχεία

ΝΕΟ ΚΥΜΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΝΕΙ ΤΑ ΛΙΜΑΝΙΑ

Επί τόπητος οι κινήσεις και οι σχεδιασμοί που καθιστούν πυλώνες διασύνδεσης της Ελλάδας με τα Βαλκάνια και την Κεντρική Ευρώπη την Ηγουμενίτσα, τη Θεσσαλονίκη, την Καβάλα και την Αλεξανδρούπολη

Του Πάρη Τσιριγώτη ptsi@otis30naftemporiki.gr

Ο ΟΛΩ επιτόλμα στην Φωρεακό μετωα κρημύνη με αμφοτέρωτα, εκκλιασηγών ΙΟΤ, αλκνίτης νοηροσύντης και εδοκχαίν.

διασύνδεση του λιμένα με το οδικό δίκτυο. Το έργο αναμένεται να συμβάλει στην αναβίωση των μεταφορικών υποδομών της Βορειοδυτικής Ελλάδας, διευκολύνοντας τη διακίνηση εμπορευμάτων και επιβατών.

Κόμβος εμπορίου, τουρισμού και αειφορίας ο ΟΛΘ

Το λιμάνι της Θεσσαλονίκης εντάσσεται σταθερά τη θέση του ως κορυφαίου διευρωπαϊκού κόμβου για τη Βόρεια Ελλάδα, τα Βαλκάνια και την ευρύτερη περιοχή, συνδυάζοντας στρατηγική γεωγραφική θέση, δυναμικές επενδύσεις και καινοτομία.

Με την ολοκλήρωση προβλεπόμενων έργων υποδομής και την εκσυγχρονισμό των λειτουργιών του, ο Οργανισμός Λιμένος Θεσσαλονίκης (ΟΛΘ Α.Ε.) στοχεύει να καταστήσει το λιμάνι σημείο αναφοράς στη Νοτιοανατολική Ευρώπη για εμπορία, logistics και τουρισμό.

Κεντρικό έργο-στόχο αποτελεί η επέκταση του Προβλήτα 6, η οποία εγκρίθηκε με Προεδρικό Διάταγμα τον Φεβρουάριο του 2025 και θα ολοκληρωθεί σε 30 μήνες. Η νέα υποδομή θα επιτρέψει την

εξυπηρέτηση πλοίων κύριων γραμμών χωρητικότητας έως 24.000 TEU, προσδίδοντας σημαντικό ανταγωνιστικό πλεονέκτημα και ενισχύοντας τη θέση της Θεσσαλονίκης ως βασικής πόλης εμπορευματοκιβωτίων στην περιοχή. Η επένδυση αναμένεται να δημιουργήσει πολλαπλασιαστικά οφέλη για την τοπική οικονομία, τις επιχειρήσεις, τους ροές και τις επενδύσεις που δραστηριοποιούνται στη Βόρεια Ελλάδα. Πίστη για το συγκεκριμένο έργο έχουν αρχίσει οι «εισδρόμες» εργασιές.

Παράλληλα, η ΟΛΘ Α.Ε. επενδύει στον ψηφιακό μετασχηματισμό, μετατρέποντας το λιμάνι σε «smart port» με εφαρμογές τεχνολογιών IoT, τεχνητής νοημοσύνης και blockchain. Στόχοι είναι η βελτιστοποίηση των διαδικασιών, η μείωση του χρόνου εξυπηρέτησης και η ενίσχυση της ασφάλειας. Η ανάπτυξη συνδυασμένων μεταφορών και η δημιουργία dry ports, τόσο εντός Ελλάδας όσο και σε γειτονικές χώρες, αποτελούν κομβικό άξονα της στρατηγικής εξυπηρέτησης του λιμανιού.

Ιδιαίτερα σημασία έχει η αναβάθμιση της σιδηροδρομικής σύνδεσης του δού Προβλήτα με το εθνικό δίκτυο. Με συνολικό προϋπολογισμό 77,1 εκατ.

ευρώ, η νέα Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων προβλέπει την κατασκευή και λειτουργία ηλεκτροκινητήρινης και σηματοδοτούμενης διπλής γραμμής, καθώς και διπλής σιδηροδρομικής γέφυρας. Η κέραιξη θα συνδέεται με τη γραμμή Θεσσαλονίκης - Ειδομένης μέσω της Πύλης 16, καταργώντας την παλιά πρόσβαση από την Πύλη 11, κάτι που θα αποσυμφορήσει σημαντικά την οδό 26ης Οκτωβρίου.

Το έργο εντάσσεται στο Master Plan του λιμανιού και περιλαμβάνει σύγχρονα υδραυλικά συστήματα, ανανεώσιμες θέσεις σιμάν και το ευρωπαϊκό σύστημα ETCS για αυξημένη ασφάλεια και επιχειρησιακή διαλειτουργικότητα. Η συνολική σύνδεση θα έχει μήκος δύο χιλιομέτρων, με τεχνικές προκλήσεις λόγω της ορεινής τοπογραφίας. Η υποβολή δημοπρασιών προκηρώνεται για το 2025, η ανάδειξη αναδόχου για το 2026 και η ολοκλήρωση στο τέλος του 2030.

Η σιδηροδρομική αναβάθμιση αποτελεί συμβατική υποχρέωση βάσει της σύμβασης παραχώρησης και εντάσσεται στις υποχρεωτικές επενδύσεις ύψους 180 εκατ. ευρώ. Η λειτουργία της θα επιτρέψει την καθημερινή χρονολόγηση εμπορικών αεροκιβωτι-

Παλέτα γεωγραφικών, οικονομικών και γεωπολιτικών πλεονεκτημάτων ξεκινάει το λιμάνι της Βόρειας Ελλάδας

ΡΕΠΟΡΤΑΖ • ΛΙΜΑΝΙΑ

► ών προς τα βόρεια σύνορα, επτακύνοντας τη μεταφορά φορτίων προς τις αγορές της Κεντρικής και Νοτιοανατολικής Ευρώπης.

Πέρα από το εμπορικό σκέλος, η Θεσσαλονίκη βλέπει σημαντική αύξηση στις αφίξεις κρουαζιερόπλοια, γεγονός που την εθισώνει στους καρυφώτους τουριστικούς προορισμούς της Μεσογείου. Η εγγύτητα του λιμανιού σε μεγάλα διευρωπαϊκά δίκτυα αυτοκινητοδρόμων και σιδηροδρόμων προσφέρει εξαιρετικές δυνατότητες συνδεσιμότητας και νέες προοπτικές για την ευρύτερη περιοχή.

Με σαφή στρατηγική για βιώσιμη ανάπτυξη, επενδύσεις απήχης και ισχυρή παρουσία σε διεθνές επίπεδο, το λιμάνι της Θεσσαλονίκης μετατρέπεται σε διεθνή πύλη εμπορίου και τουρισμού, ενισχύοντας παράλληλα τον ρόλο της πόλης ως κεντρικού logistics hub στη Βαλτική και τη Νοτιοανατολική Ευρώπη.

Νέο κεφάλαιο ανάπτυξης για το λιμάνι της Καβάλας

Το λιμάνι της Καβάλας περνά σε νέα εποχή, μετά την υπογραφή, τον Νοέμβριο του 2023, της σύμβασης υποπαραχώρησης για την αξιοποίηση του λιμένα «Φίλιππος Β'». Η συμφωνία υπογράφηκε μεταξύ του Ελληνικού Δημόσιου, του ΤΑΙΠΕΔ, του Οργανισμού Λιμένος Καβάλας (ΟΛΚ Α.Ε.) και της εταιρείας «ΣΑ-ΡΕΣΑ Υπο-Παραχώρηση Λιμένα Καβάλας Φίλιππος Β Α.Ε.», που ιδρύθηκε από την κοινοπραξία International Port Investments Kavala (IPIK TERNA, Black Summit Financial Group, EFA Group).

Ο επενδυτής αναλαμβάνει για 40 χρόνια τη χρήση, λειτουργία και ανάπτυξη του οριστικού πολυλειτουργικού λιμένος, με ετήσια έσοδα 33,9 εκατ. ευρώ και επενδύσεις άνω των 36 εκατ. ευρώ για έργα αναβάθμισης και βαρικές συντήρησης. Το σχέδιο περιλαμβάνει την κατασκευή νέων κτιρίων για λιμενικές και τελωνειακές υπηρεσίες, την προμήθεια σύγχρονου εξοπλισμού και την αναδόμηση της περιοχής «Άσπρα Χώματα».

Παράλληλα, ο ΟΛΚ συμφωνεί σε διεθνή διαγωνισμό για την ανάπτυξη δραστηριότητας κρουαζιέρας, μαζί με τα λιμάνια Κατακόλου και Πάτρας. Στον διαγωνισμό για την υποπαραχώρηση τμήματος του Κεντρικού Λιμένα, διάρκειας τουλάχιστον 30 ετών, έχουν εκδηλώσει ενδιαφέρον τέσσερις μεγάλες εταιρείες και κοινοπραξίες, με τις δευμενικές προσφορές να αναμένονται στη Β' φάση.

Μετά την αξιολόγηση των υποβληθέντων φακέλων εκδήλωσης ενδιαφέροντος, οι υποψήφιοι που πληρούν τα κριτήρια προεπιλέχθη θα κληθούν να συμμετάσχουν στη Β' φάση του διαγωνισμού, κατά την οποία οι προελεγμένες εταιρείες θα υποβάλουν τις δευμενικές προσφορές τους.

Αναβάθμιση υποδομών στο λιμάνι της Αλεξανδρούπολης

Το νέο έργο στο λιμάνι της Αλεξανδρούπολης, που υλοποιούνται σε συνεργασία ΤΑΙΠΕΔ και ΟΛΑ Α.Ε., σηματοδοτούν την επόμενη φάση εκσυγχρονισμού και αναβάθμισης του στρατηγικού αυτού κόμβου για τα Βαλκάνια και την Ανατολική Μεσόγειο.

Με προϋπολογισμό 24 εκατ. ευρώ, το σχέδιο περιλαμβάνει την εκβάθυνση της λιμενοκαδέμης και του

Η νέα γενιά λιμενικών επενδύσεων αναμένεται να αλλάξει ριζικά τον χάρτη των θαλάσσιων μεταφορών στη Βόρεια Ελλάδα.

διετούς ναυπηγείου (18,5 εκατ. ευρώ πλέον ΦΠΑ), έργα που έχει ήδη αναλάβει και αναμένεται να ξεκινήσει άμεσα. Επίσης, η κατασκευή οδικής σύνδεσης του νέου εμπορικού προβλήτα με την Ανατολική Περιφερειακή Οδό (5,5 εκατ. ευρώ), μήκους 1.500 μέτρων, ώστε να παρακάμπτεται ο αστικός ιστός και να διευκολύνεται η πρόσβαση στην Ξγυστία, έχει ήδη ξεκινήσει και αναμένεται να ολοκληρωθεί σε περίπου έναν χρόνο.

Παράλληλα, η ΟΛΑ Α.Ε. προχωρά σε έργα μηχανολογικών εγκαταστάσεων του νέου εμπορικού λιμένα (1,4 εκατ. ευρώ), χρηματοδοτούμενα από ίδιους πόρους. Το Master Plan του λιμένα βρίσκεται σε προχωρημένο στάδιο, ενώ αναμένονται οι περιβαλλοντικοί όροι στη μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων, διαμορφώνοντας το πλαίσιο για τη μελλοντική ανάπτυξη του.

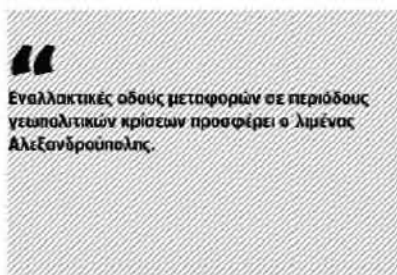
Στο μεταξύ, η Ελλάδα ενισχύει τον ρόλο της στον ευρωπαϊκό σιδηροδρομικό χάρτη, καθώς η Ευρωπαϊκή Ένωση ενέκρινε χρηματοδότηση ύψους 277,2 εκατ. ευρώ από τον Μηχανισμό Connecting Europe Facility (CEF) για την αναβάθμιση της γραμμής Αλεξανδρούπολη - Πύθιο. Το έργο, μήκους 68 χλμ., προβλέπει την πλήρη αναβάθμιση της περιττώμενης μονής γραμμής, την κατασκευή δεύτερης, την αναβάθμιση σταθμών και στάσεων, καθώς και κρίσιμες παρεμβάσεις στο

παράλληλο οδικό δίκτυο.

Η χρηματοδότηση περιλαμβάνει την άδια εγκατάσταση σιδηρικών των 219,6 εκατ. ευρώ για το έργο 110θ-σ-Ορμένιο (Ιούλιος 2024), εξαerialίζοντας πλέον την πλήρη κάλυψη για την αναβάθμιση της γραμμής Αλεξανδρούπολη-Ορμένιο, μήκους 178 χλμ., με συνολική ευρωπαϊκή στήριξη που υπερβαίνει τα 496 εκατ. ευρώ.

Το έργο περιλαμβάνει 14 νέους σταθμούς, 5 στάσεις, σύστημα ERTMS με υπεδιοίκηση και ηλεκτροκίνηση, καθώς και ραδιοκάλυψη GSM-R σε όλο το δίκτυο. Στόχος είναι η δημιουργία ενός σύγχρονου, ταχύτερου και πιο ασφαλούς σιδηροδρομικού άξονα, που θα ενισχύσει τη διακίνηση Ελλάδας, Βουλγαρίας και Τουρκίας, αναβαθμίζοντας τον ρόλο της χώρας στις διεθνείς εμπορευματικές ρευστοές.

Εδώ θα πηγαί να σηματοθετήσει ο Οργανισμός Λιμένος Αλεξανδρούπολης έχει υπογράψει μετρωνό για παράδοση με την εταιρεία Gashade για τη μόνιμη αποθήκευση και τμήματος του κρητιδώματος, που αφορά την εμπορική λειτουργία του πλωτού σταθμού αποθήκευσης και επαναεριοποίησης υγραεριομένου φυσικού αερίου. Η Gashade ανακάλυψε την επαναεριοποίηση των υπερπλεονεκτικών και αεριοποίησης στον Τερματικό Σταθμό ΥΦΑ της Αλεξανδρούπολης που είχαν διακοπεί προσωρινά λόγω τεχνικού προβλήματος. Οι υπογραφές αυτές θα διαβιβαστεί με τη διαδικασία αεριοποίησης 45,4 GWh/ημέρα, και εφεδρικά κάλυψη σε σχέση με τις ανάγκες υψηλής πίεσης. Η διοίκηση της ΟΛΑ Α.Ε. βρίσκεται επίσης σε προχωρημένες διαπραγματεύσεις με τον Όμιλο TITAN, ο οποίος ενδιαφέρεται να αξιοποιήσει χώρο εντός της κερκαίας ζώνης του λιμένα ■

Εναλλακτικές οδούς μεταφορών σε περιόδους γεωπολιτικών κρίσεων προσφέρει ο λιμένας Αλεξανδρούπολης.